

Gittin Sources 29

רש"י מסכת חולין דף לט עמוד ב ד"ה רצה לשחק

רצה לשחק בה - שלא תפציר בו לתת לה גט לפוטרה מיבם אם ימות והפליגה בדברים ואין אלו נעשין שלוחו לגרש
דהא לא אמר תנו להכי נקט בריא דאילו מסוכן קיימא לן הלכה כר"ש שזורי דאמר כותבין ונותנין דתנן (גיטין דף סה:)
בראשונה היו אומרים היוצא בקולר ואמר כתבו גט לאשתי אף על פי שלא אמר תנו הרי אלו כותבים ונותנים שמפני
שהיה בהול על מיתתו לא הספיק לגמור דבריו וחזרו לומר אף המפרש והיוצא בשיירא ר"ש שזורי אומר אף המסוכן
וא"ר חננאל הלכה כר"ש שזורי.

רבינו גרשום מסכת חולין דף לט עמוד ב

רצה לשחק בה כלומר ואין כותבין. (כלומר) שאינו עושה אלא שחוק:
והוינו בה מעשה לסתור כלומר ברישא אמרינן רצה לשחק בה ובסיפא אמר הוי גט:

רש"ש מסכת גיטין דף סו עמוד א

במשנה הבריא כו' רצה לשחק בה. בתור"ע נתקשה בזה ע"ש. ול"נ דבא לומר דאע"פ שנסע תיכף לדרך רחוקה
(שלא בדרך מדבר) ונשתהה שם (עי' ב"ש סי' קמ"א ס"ק כג) וסד"א דודאי כוון שיתנו לה ג"כ קמ"ל דאמר' רצה לשחק
בה:

רמב"ם הלכות גירושין פרק ב הלכה יב

האומר כתבו גט לאשתי הרי אלו כותבין וחותמין ונותנין לבעל בידו ואין נותנין לאשתו עד שיאמר להם ליתן לה, ואם
נתנו לה אינו גט, במה דברים אמורים בבריא, אבל המסוכן והוא אדם שקפץ עליו החולי במהרה והכביד חליו מיד
והיוצא בקולר אפילו על עסקי ממון והמפרש בים והיוצא בשיירה ואמר כתבו גט לאשתי הרי אלו יכתבו ויחתמו ויתנו
לה, שהדבר ידוע שלא נתכוון זה אלא לכתוב וליתן לה.

שו"ת אחיעזר חלק א - אבן העזר סימן כח

(ב) והנה במתניתין בגיטין דף ס"ו הבריא שאמר כתבו גט לאשתי רצה לשחק בה יש לדקדק ולהסתפק בכונת הלשון
דרצה לצחק בה אם הכונה דלפי"ז גם כתיבה לא הוי דכיון דכונתו רק דרך שחוק ול"ה כתיבה לשמה דאלו על נתינה כיון
שלא מינה אותם לשלוחים נהי דכונתו לגרשה אבל הא לא נעשו שלוחים לגרשה וקסבר לגרש בעצמו או ע"י שלוחים
שימנו אח"כ אלא דהפירוש דרצה לצחק בה דגם כתיבה ל"ה או דהפירוש לצחק בה היינו שלא גמר בלבו על נתינת הגט
על ידם ורק שיהי' הגט מוכן לפניו אבל לא ליתן על ידם וראיתי בפ"י רגמ"ה חולין דף ל"ט ז"ל רצה לצחק בה כלומר ואין
כותבין שאינו עושה אלא שחוק עכ"ל מבואר בפירושו דגם כתיבה ל"ה דודאי דינא קאמר ולא עצה טובה שלא יהי'
מוקדם דהא ראוי לגרש על ידי שליח להולכה כמבואר באה"ע סי' קכ"ז ס"ה וצ"ל דס"ל לרגמ"ה דכיון שאינו אלא דרך
שחוק לא הוי כתיבה עפ"י ציווי הבעל דהא הענין מוכיח שאין כונתו אלא להשטות.
אולם חידוש פירושו הוא נגד כל הפוסקים כמבואר ברמב"ם ובטוש"ע סי' קמ"א סעי' ט"ז דהאומר כתבו גט לאשתי הרי
אלו כותבים אלמא דכותבים והוי כתיבה לשמה ולא עוד דאם נימא דגם כתיבה לא הוי א"כ בבריא שאמר כתבו גט
לאשתי ועלה לגג ונפל כו' דאמרינן הוכיח סופו על תחלתו יקשה דאיך מהני הוכיח סופו על תחלתו דהא מ"מ בשעת
כתיבה ל"ה לשמה וכמש"כ התוס' בגיטין דף כ"ד באיזה שארצה אגרש דל"א ברירה דמ"מ בשעת כתיבה ל"ה לשמה
ולא נתברר באותה שעה אבל אי נימא דכתיבה מעלייתא הוי א"ש אף דהנתינה לאו כלום הי' באותה שעה דהא בריא
שאמר כתבו רצה לצחק בה מ"מ הא נתינה לא בעי לשמה וכמבואר בגיטין דף פ"ו נהי דכתיבה לשמה בעי נתינה לשמה
לא בעי [והכי קי"ל דלא כר' ירמיה דהא פסקינן כהך משנה דגיטין וקי"ל כר"א דעדי מסירה כרתי וע"כ כאביי דאיתי אפילו
לר"א דס"ל ע"מ כרתי וכ"כ התה"ד סי' רל"ג עיין שם] ולר' ירמיה דס"ל אליבא דר"א דבעי מסירה לשמה צ"ל דמתניתין
דבריא שעלה לגג ונפל אתי' ג"כ דלא כר"א דהא לר"א לא הוי נתינה לשמה דהא בשעת נתינה לא הוי מועיל כלום דהא
בריא שאמר כתבו גט לאשתי רצה לצחק בה, ומאי דלא דייק ר' ירמיה ממשנתינו דאיתי דלא כר"א י"ל דמתניתין אין
הכרח דאפשר דהא דכותבים ונותנים היינו לאחר שעלה לגג ונפל וכמבואר בתוספתא פ"ד הבריא שאמר כתבו גט
לאשתי ועלה לראש הגג ונפל כותבין ונותנין כ"ז שיש בו נשמה והובא בכ"מ בפ"ב מה' גרושין וכן צ"ל לפי' רבינו גרשום,
אבל הרמב"ם שם הי"ג כתב הבריא שאמר כתבו גט לאשתי וכתבו וחתמו ונתנו לה והרג עצמו מיד כו' הר"ז גט כשר
מבואר דהכתיבה והנתינה היו מתחלה וכן פירש"י בחולין דף ל"ט ונפל ומת וכבר כתבו ונתנו העדים גט לאשתו ודייקו
מלשון ונפל ומת דמשמע מיד וע"כ דהכתיבה והנתינה היו מתחלה א"כ נהי דנתינה לא בעי לשמה כדקי"ל אבל הא

כתיבה בעי לשמה והא נכתב לצחוק בעלמא וע"כ דכתיבה מעליותא הוי גם בבריא ואפ"ל דבהוכיח סופו על תחלתו כיון דהבעל יודע שכונתו לגרשה חשוב לשמה ואף על פי שהשליח אינו יודע באותו שעה וחושב שכונת המגרש לצחוק מ"מ הוי לשמה כיון דנכתב בציווי הבעל [ועי' בטור סי' ק"מ ובב"ח שם ובשו"ת ברית אברהם סי' קי"ז דהיכא דהשליח לא ידע הוי כיאוש שלא מדעת יעו"ש] וכ"ז היכא דהוכיח סופו על תחלתו אבל אם באמת לא נתכוין ליתן הגט מיד בשעת כתיבה ואח"כ נמלך לגרשה לא הוי כתיבה, וראיתי בס' תפארת יעקב חי' גיטין שחידש דבריא שאמר כתבו שלא מתוך קטטה אינו ראוי אותו גט לגרש וגם כתיבה לא הוי אולם זהו נגד ד' הראשונים והפוסקים שסתמו בזה ואולי גם כונת רגמ"ה שאין כותבים היינו על מנת ליתן שאין זה אלא מעשה שחוק אבל מ"מ כתיבה מיהו הוי והפירוש רצה לצחוק בה הוא רק שלא גמר בלבו על נתינה.

אלא דלפי"ז תמוה למ"ל למשנתנו לטעם דרצה לצחוק בה תיפוק לי' כיון שלא עשאו שליח על נתינה ומהכ"ת יהי' ביד השליח לגרש כיון שלא נעשה שליח לכך ומצאתי שכבר הרגיש בזה הגאון רע"א בתוספותיו למשניות באותו ע"א יעו"ש בדברי הרב המעתיק דאפשר דמי שאמר כתבו גומר בלבו שיתנו הגט רק לפי שרצה לצחוק בה להכי אומרים שצריך שליח על הנתינה יעו"ש, ויותר נראה לבאר הא דאיצטרך לטעם דרצה לצחוק בה על הנתינה עפ"י המבואר בגיטין דף פ"א דאיכא דקרי לנתינה כתיבה וע"כ לולא הטעם דרצה לצחוק בה הו"א דנתינה בכלל כתיבה ועכ"פ מדי ספק לא יצא וכדקאמר שם תצא וצריכה בדיקה ולהכי קאמר דרצה לצחוק בה דאלו הי' מתכוין לנתינה גמורה הי' מפרש תנו וכיון שאינו מפרש מסתמא לא גמר בלבו שיתנו הגט, ולפי"ז י"ל בהא דר"ש שזורי דמסוכן שאמר כתבו גט לאשתי הרי אלו כותבים ונותנים היינו לפי שנתנה בכלל כתיבה והרי מינה שליח על נתינה באמירת כתבו ורק בבריא אומרים שכיון לצחוק בה אבל בשכ"מ שאין אדם משטה בשעת מיתה וכמש"כ הר"ן בגיטין ורש"י כתובות נ"ה ממילא אומרים שנתנה בכלל כתיבה.

תלמוד בבלי מסכת גיטין דף כט עמוד א

תנן: המביא גט בא"י וחלה - הרי זה משלחו ביד אחר, ורמינהו: אמר לשנים תנו גט לאשתי, או לשלשה כתבו גט ותנו לאשתי - הרי אלו יכתבו ויתנו; אינהו אין, אבל שליח לא! אמר אביי: התם טעמא מאי - משום בזיון דבעל, הכא בעל לא קפיד. רבא אמר: משום דמילי נינהו, ומילי לא מימסרן לשליח. מאי בינייהו? איכא בינייהו: שליח מתנה, ובפלוגתא דרב ושמואל, רב אמר: מתנה אינה כגט, ושמואל אמר מתנה הרי היא כגט.

רש"י מסכת גיטין דף כט עמוד א

אמר לשנים תנו גט לאשתי - ולא נתן להם גט עשאו עדים ואף על פי שלא אמר להם אתם עצמכם כתבוהו הרי אלו יכתבו ויתנו ולא יאמרו לסופר ויכתוב כדמפרש לקמן.
או לשלשה כתבו גט כו' יכתבו - הם עצמם שהרי אמר להם כתבו אבל אמר לשלשה תנו גט לאשתי יאמרו לאחרים ויכתבו ויתנו מפני שעשאו ב"ד ורשאין לעשות שליח אלמא אין היחיד עושה שליח.
בזיון דבעל - שעליו לכתוב את הגט ואינו רוצה שידעו בו רבים שאינו יודע לכתבו.
הכא - גבי הולכה.
לא קפיד - דמאי קפידא איכא.

רבא אמר - התם היינו טעמא דלא משוו שליח שלא מסר להם אלא דברים ואין בדברים כח להיות חוזרים ונמסרים לאחר אבל גט דאית ביה מששא חוזר ונמסר.
שליח מתנה - שאמר בעל הבית לב' עדים כתבו שטר מתנה לפלוני אי טעמא דגט משום בזיון הוא הכא ליכא למימר הכי שהרי אין עליו לכותבו דתנן (ב"ב דף קס"ז): והמקבל נותן את השכר הלכך אם ירצו יאמרו לאחרים ויכתבו ולמ"ד מילי לא מימסרן הני נמי לא מימסרן.

חדושי הריטב"א מסכת גיטין דף כט עמוד א

אמר אביי התם טעמא מאי משום בזיון דבעל. פרש"י דעליו לכתוב הגט ואינו רוצה שידעו רבים שאינו יודע לכתבו, וגבי מתנה פירש דליכא בזיון שהרי אין עליו לכותבו דתנן (ב"ב קס"ז ב') והמקבל נותן שכר, ואינו מחוור דאפילו בגט האשה נותנת שכר וכדאיתא התם וכדאמרין לעיל (כ' א'), ואי בגט משום דבעינן ספר מקנה צריך לכותבו אף בשטר מתנה הנותן היה צריך לכותבו דשטר מקנה בעינן, וכי אמרינן התם דהמקבלים נותנין שכר דוקא בשטר אריסות וקבלנות כדאיתא התם בהדיא, והנכון כמו שפירש ר"ח שפי' בזיון דבעל שהוא קפיד שאינו רוצה שידעו הכל בגירושין ודוקא הכא הוא דקפיד משום דאכתי לא איכתיבא גיטא ואפשר דלא מגרש לה אבל בשליחות כיון דאיכתוב גיטא לא קפיד שהוא גמר לגרש.

תלמוד בבלי מסכת גיטין דף עא עמוד ב

מתני'. אמרו לו נכתוב גט לאשתך ואמר להן כתובו, אמרו לסופר וכתב ולעדים וחתמו, אף על פי שכתבוהו וחתמוהו ונתנוהו לו וחזר ונתנו לה - הרי הגט בטל, עד שיאמר לסופר כתוב ולעדים חתמו. גמ'. טעמא דלא אמר תנו, הא אמר תנו - נותנין, מני? ר"מ היא, דאמר: מילי מימסרן לשליח; אימא סיפא: עד שיאמר לסופר כתוב ולעדים חתמו, אתאן לר' יוסי, דאמר: מילי לא מימסרן לשליח; רישא ר"מ וסיפא רבי יוסי? אין, רישא ר"מ וסיפא רבי יוסי

רש"י מסכת גיטין דף עא עמוד ב

מתני'. אמרו לו - לבריא או לשכיב מרע חכם. נכתוב גט לאשתך - שלא תיזקק ליבם. ואמר להם כתובו - והם אמרו לו לסופר כו'.

גמ'. טעמא דלא אמר להם תנו - בלא כתבו דכיון דאמר להם כתבו מקפיד היה בדבר שלא יאמרו לאחר ויכתוב שבושת הוא לו לגלות שאינו יודע לכתוב גט ובהא אפי' ר"מ מודה לקמן בפרק התקבל שאם אמר כתבו גט לאשתי אפילו אמר לב"ד לא עשאם ב"ד להרשות את אחרים על כך. הא אמר תנו - גט לאשתי ולא אמר כתבו אומרים לאחרים ויכתבו ויתנו דעשאן ב"ד ועל כרחין כגון שהיו שלשה דאילו לשנים אפי' ר"מ מודה שאפי' לא אמר כתבו אלא תנו צריכים הם עצמם לכתוב דהכי תנן לקמן אמר לשנים תנו גט לאשתי או לשלשה כתבו ותנו גט לאשתי יכתבו הם עצמם ויתנו אבל אמר לשלשה תנו יאמרו לאחרים ויכתבו ויתנו מפני שעשאם ב"ד דברי ר"מ ופליג רבי יוסי עליה דאפילו לשלשה נמי אף על גב דלא אמר כתבו צריכין הם עצמם לכתוב ומתניתין דנקט כתבו משמע דאי לא אמר כתבו לא הוי פסיל האי גיטא וכגון שהיו שלשה ורבי מאיר היא. דאמר מילי מימסרן לשליח - דרך ארץ הוא לעשות שליח דברים והוי נמי בדברים שלוחו של אדם כמותו הלכך היכא דהו ג' דאיכא למימר עשאן ב"ד לומר לאחרים אמרו לסופר ויכתוב ולעדים וחתמו. עד שיאמר לסופר כתוב - משמע דאין לך צד היתר לומר לאחרים לכתוב אלא השומע מפיו הוא יכתוב ואפילו שלשה ואפי' לא אמר כתבו.

תוספות מסכת גיטין דף כט עמוד א ד"ה ומילי לא

ומילי לא מימסרן לשליח - ר"מ ור' יוסי פליגי לקמן בפ' התקבל (דף טו): באומר לשלשה תנו דקסבר ר"מ דעשאן ב"ד ור' יוסי פליג דאפי' אמר לב"ד הגדול שבירושלים ילמדו ויכתבו ויתנו לה אבל באומר לשנים תנו או לשלשה כתבו ותנו אפילו ר"מ מודה דיכתבו ויתנו ולא מימסרן לשליח כדמוכח מתניתין דהתם והא דקאמר בגמ' שלחו ליה מבי רב לשמואל אמר לשנים כתבו ותנו גט לאשתי ואמרו לסופר וכתב וחתמו הן מהו שלח להו תצא והדבר צריך תלמוד ופריך מהא דאמר שמואל הלכה כרבי יוסי דאמר מילי לא מימסרן לשליח הוה מצי למיפרך דבשנים אפילו ר"מ מודה דלא מימסרן אלא ניחא ליה לאקשווי שמואל אדשמואל ועוד דהוה מצי למימר דטעמיה דר"מ משום בזיון דבעל וקסבר שמואל דבכתיבה ליכא בזיון אבל בחתימה כשיחתמו אחרים הוא דאיכא בזיון דמיפרסמא מילתא בחתימה טפי ומיהו הוה מצי למיפרך מדשמואל דהכא דקסבר טעמא משום מילי דאמר מתנה הרי היא כגט אלא כיון שהיה צריך להביא משמואל דהכא ה"נ פריך מאידך דשמואל דהתם.

תוספות מסכת גיטין דף סה עמוד ב

גיטא לא הוי עד דמטית למתא מחסיא - וא"ת ואם אינה רוצה שיהא גט עד מתא מחסיא גם כשיגיע למתא מחסיא לא יהא גט דהא אינו מקבלו שם מיד הבעל והוי כמו טלי גט מעל גבי קרקע ואי מיירי כשהבעל עושהו שליח להולכה עד מתא מחסיא ושם הוי שליח לקבלה והא לא חזרה שליחות אצל הבעל וי"ל דמיירי דא"ל הוי שליח להולכה עד דמטית התם וכי מטית התם שוי שליח להולכה וקבליה כדאמר' בפ' שני (לעיל דף כד.) א"נ מבבל ועד מתא מחסיא הוי הכל שליח לקבלה והוי כאומר לאשה ה"ז גיטך ולא תתגרשי בו עד לאחר ל' יום, רבינו יצחק ב"ר מאיר.

חדושי הרמב"ן מסכת גיטין דף כט עמוד א

הא דאמר רבא מילי נינהו ומילי לא מימסרן לשליח. איכא למידק בה דהא ר' מאיר לית ליה הך סברא דקתני סיפא אמר לשלשה תנו גט לאשתי יאמרו לאחרים ויכתבו מפני שעשאן ב"ד דברי ר"מ ור' יוסי אומר אף אנו מקובלים שאפילו אמר לב"ד הגדול שבירושלים תנו גט לאשתי ילמדו ויכתבו ויתנו ומפרש התם בגמרא טעמיה דר' יוסי משום דמילי נינהו ומילי לא ממסרן לשליח אלמא ר"מ לית ליה הך סברא אלא משום קפידיא דבעל וכדאב"י, ואיכא למימר ודאי מילי לא מימסרן

לעולם לשליח לדברי הכל אלא התם בהא פליגי מר סבר כיון שאם רצו הם עצמם כותבין נעשו שלוחים ומילי לא ממסרן לשליח, ור"מ סבר מסתמא ב"ד הם ואינן שלוחין אלא א"כ רצו וכתבו הם עצמם, ואלימא מילתא דבי דינא למימסר להו אפילו מילי

ר"ן (על הרי"ף) מסכת גיטין דף לג עמוד ב

גרסי' בפרק כל הגט (דף כט א) וכו' משום בזיון דבעל. שעליו לכתוב הגט ואינו רוצה שידעו רבים שאינו יודע לכותבו דס"ל לרב דטעמייהו דר"מ ור' יוסי במתני' משום בזיון דבעל הוא ובאומר לשלשה תנו קא מיפליגי דר"מ סבר כיון שעשאן ב"ד ודרך לצוות לאחרים גלי בדעתיה דלא קפיד אבזיוני ור' יוסי סבר דליכא בהכי גלויי דעתא ולשמואל דאמר דטעמא דמתני' משום דמילי לא מימסרן לשליח באומר לשלשה תנו בהא פליגי ר"מ ורבי יוסי דר"מ סבר נהי דלא מימסרו לשליח לבי דינא מימסרן דאלימא מילתא דבי דינא ור' יוסי סבר דכי היכי דלא מימסרן לשליח ה"נ לא מימסר לבית דין:

חדושי הריטב"א מסכת גיטין דף סו עמוד א

מתני' אמר לשנים תנו גט לאשתי או לשלשה כתבו ותנו הרי אלו יכתבו ויתנו. פי' הם עצמם דתנו גבי שנים ככתבו ותנו דשלשה, ורישא דברי הכל היא דבהא ליכא מאן דפליגי דלא פליגי אלא בשלשה שאמר להם תנו אם יאמרו לאחרים או אם יש להם דוקא לעשות, ורישא דהא מתני' דאמר לשנים תנו מייתי לה לעיל (כ"ט א') ואב"י ורבא פליגי התם בפירושה, דאב"י אמר טעמא דכותבין הם עצמן ואינן רשאי לומר לאחרים לכתוב הוא משום בזיון דבעל כדי שלא ידעו אחרים בגירושו וכדפרישית לעיל, וכיון שכן לאב"י ודאי כולה מתני' משום בזיון דבעל ואפילו אליבא דר' יוסי.

מהר"ם שיק מסכת גיטין דף כט עמוד א

שם בגמרא מילי לא ממסרן לשליח הפני יהושע הקשה כאן [ד"ה רשב"ג אומר] לדעת האומרים דשליח קבלה דידה לא מצי משווי שליח משום דהוי רק מילי^י, והקשה (הפ"י) הא עיקר דילפינן דשליח עושה שליח ילפי' [בר"פ האיש מקדש] מושלח ושלחה אם כן גם בשליח דידה דילפינן מושלח ושלחה גם כן מורבה שליחות דשליח עיין שם שהאריך, וכבר הקשה כן הרשב"א בקידושין ר"פ האיש מקדש [ד"ה מלמד], ותירוצו תמוה במה שכתב לחלק בין חלה [דיכול לעשות שליח אחר ללא חלה], ולענ"ד ליישב דהנה הטעם דמילי לא ממסרן לשליח אינו מבואר, ורש"י פירש לקמן בפרק מי שאחזו דאין כח במילין להמסר לאחר^י, אמנם לענ"ד נראה הטעם דהא דשליח עושה שליח הוא מטעם דשלוחו של אדם כמותו, אם כן כמו שהוא יכול לעשות שליח גם שלוחו כמותו יכול לעשות שליח, וכל זה במוסר דבר לשליח אם כן מיד מתחיל שליחותו, ואפילו מוסר לאחר מכל מקום עד השתא הי' שלוחו וכמותו דהרי הי' הגט בידו, וטלי גיטך מעל גבי קרקע אינו מועיל, ועל כרחך דעד השתא הי' נחשב כידו של בעל, אבל אם ממנה שליח לדבר דבר, הרי השתא אינו שלוחו כלל, ורק דמינה אותו על לאחר זמן כשיבוא אותו זמן יהי' שלוחו, ואם מוסר הדבר ההוא לאחר, אם כן מעולם לא הי' שליח ונתבטל שליחותו, וכיון דאינו שליח אינו יכול לעשות שליח לכך מילי לא ממסרן לשליח, וזה מרומז בדרש שדרשו ושלח ושלחה מלמד שהשליח עושה שליח, דהיינו אם הוא נשאר שליח אז הוא יכול לעשות שליח אבל בשליח דידה דזמן שליחותו הוא בשעת קבלה, ואם הוא ממנה לזה שליח אם כן נתבטל שליחותו, והתורה אמרה רק שהשליח עושה שליח, ולכך שפיר ממעטינן שליח דידה אינו יכול לעשות שליח. [ג]

מרדכי מסכת גיטין פרק האומר רמז תכ

מילי נינהו ומילי לא מימסרי לשליח הקשה הר"ב ז"ל פ"ב דקדושין בספר החכמה והא אמרינן ושילח ושילחה מלמד שהשליח עושה שליח ואין זה כ"א מילי והיכי משוה שליח וי"מ דקבלת גירושין הגט או קדושין הוי מעשה גמור וממורי הכהן קבלתי כל היכא שאין הדבר נגמר ע"פ השליח חשיב מילי ולא מימסרן לשליח אבל קבלת הגט זהו גמר דבר אבל הכתיבה שאמר לעדים חשיב מילי משום דאין הדבר נגמר עד נתינת הגט ואף על גב דהם שלוחים על הכל מ"מ שליחות הכתיבה מילי נינהו ואף על גב דפליגי ר"מ ור"י במילי אי מימסרן לשליח הנ"מ כשעשאן ב"ד כגון שאמר לשלשה אבל אמר לשנים דאינם ב"ד כולי עלמא מודו דלא מימסרן לשליח עיין פרק האיש מקדש בהגה"ה:

בית הבחירה למאירי מסכת גיטין דף כט עמוד א

קצת חכמי הדורות ראיתי שנסתפקו בשליח קבלה אם יכול לעשות שליח אחר או אם נאמר מילי נינהו ולא יהא שליח עושה בו שליח אחר אף בחלה יש אומרינן שעושה שליח וראיתם ממה שלא אמרו כאן שליח קבלה איכא ביניהו והואיל ובגט היה עסוק ויש אומרינן דמילי נינהו ואין עושה בו שליח וכן דעת גדולי הדורות ויראה שכל שאמרו מילי לא מימסרן לשליח ואין שליח עושה שליח פירושו אף בשתתנה שהרי אין הלכה כדברי האומר מודה ר' יוסי באומר אמרו כמו שיתבאר ומ"מ לגדולי פרובינצא ראיתי בחבוריהם שלא אמרו שלא להיות שליח קבלה עושה שליח אלא בשלא התנת

הא בהתנת עושה שליח וכן כתבו שאם האשה מנתה שליח הולכה עושה שליח אף בשלא התנת דמכח בעל קא אתיא וכן כתבו שאם עשתה שני שלוחי קבלה שיקבלנו אי זה שיזדמן תחלה שאין צריך ליחד אחד מהם אלא שניהם שלוחים ואי זה שיזדמן תחלה יקבלנו או אי זה שהבעל ירצה למסרו לו וכן כתבו שאם עשתה אשה שליח קבלה וחששה עליו ומנתה אחר שלא נתבטל הראשון בכך והרי שניהם שלוחים:

תלמוד בבלי מסכת קידושין דף מא עמוד א

שליחות מנלן? דתניא: ושלח - מלמד שהוא עושה שליח, ושלחה - מלמד שהיא עושה שליח, ושלח ושלחה - מלמד שהשליח עושה שליח.

שלטי הגבורים מסכת קידושין דף טז עמוד ב

היה השליח מקדשה בשטר וחלה השליח [או] שנאנס יכול השליח למנות שליח אחר תחתיו ומוסר לו שטר קדושין שמסר לו המקדש אבל אם היה מקדש בכסף אין השליח יכול למנות שליח אחר שהרי לא נמסר לו אלא שליחות דברים שיכול לקדשה בכל כסף שירצה והדברים אינן נמסרים משליח לשליח אבל השטר נמסר משליח שהרי אינו יכול לקדשה אלא בשטר זה שנכתב מדעת המקדש בשם המקדש ובשם המתקדשת כמו שביאר מז"ה:

מרדכי מסכת קידושין פרק האיש מקדש רמז תקה

פסק הקדוש מרדוש דהעושה שליח לקדש אשה ומסר לו הטבעת לקדש אפילו איתניס בדרך אינו יכול לעשות שליח אחר משום דמילי נינהו ומילי לא ממסרן לשליח ואף על גב דגבי גט קי"ל שליח עושה שליח ולא הוי מילי משום מסירת הגט הכא נמי הא איכא מסירת הטבעת לא דמי דגבי גט אשה מתגרשת בע"כ ומיד כשיגיע הגט ליד השליח הרי היא כאילו מגורשת הלכך לא הוי מילי שהרי השליח יכול לגרשה בעל כרחא דיד השליח כיד הבעל אבל שליח של קדושין לא לא תאבה האשה אינה מתקדשת הלכך ה"ל מילי ועיין פרק התקבל. עוד פי'

שיטה לא נודע למי מסכת קידושין דף מא עמוד א

וא"ת שליח שלה מנא לן שהוא עושה שליח, דליכא למילף משליח שלו, דהא איצטריך לן קרא ללמד שהיא עושה שליח, אף על גב דאשמועינן ושלח שהוא עושה שליח, [וי"ל] במצות הבעל או במצות האשה, להא לא איצטריך לן קרא, [דשליח עושה שליח] דכיון דמכח משלח קאתי, מושלח קמא נפקא לן, אלא כי איצטריך לן קרא לשליח עושה שליח מדעת עצמו שלא מדעת שולחו ובכי האי גוונא אשה לא משכחת לה למאי דקיי"ל דמילי לא ממסרן לשליח (גיטין כ"ט ע"א) הכא נמי אי שויא איהי שליח לקבלה, ההוא שליח לא מצי לשווייה שליח לקבלה מדעתיה דנפשיה, ואפילו למ"ד בפרק התקבל (גיטין ס"ו ע"ב) דמילי ממסרן לשליח, הכא מודה, דלהאי גברא הוא דקא משויה ידו כידה, וכן הדין בקבלת קידושין, מפי מורי נר"ו. ונכון הוא אלא שאין כאן צורך לכך, דכיון דחזיין לשליח שלו עושה שליח הוא הדין לשליח שלה, דבשלמא עיקר שליחות לגבי אשה ליכא למילף משליחות דבעל, דדילמא בעל הוא דקא משויה שליח משום דגירושין בדידה תליא מילתא שהרי מגרשה בעל כרחא, אבל איהי לא משויה שליח, וכיון דגלי לן דאיהי נמי משויה שליח, כי היכי דשליח שלו עושה שליח, שליח דידה נמי לא שנא, דהא בתרומה ובקדשים [דלא] כתיב בהו דשליח עושה שליח, ומסתמא נראה דשליח עושה שליח לתרום ולשחוט את הפסח, ומגירושין ילפינן לה, ואף על גב דאיכא למפרך מה לגירושין שכן ישנן חול, כיון דכתיב בהו שליחות הוה ליה גירושין גלויי מילתא בעלמא דשליח שעשה שליח הוי נמי שליח.

בית הבחירה למאירי מסכת קידושין דף מא עמוד א

כשם שהאיש עושה שליח וכן האשה כך השליח עושה שליח אף על פי שלא התנה לו המשלח כן בין בקדושין בין בגירושין בין בהולכה בין בקבלה ואף על פי ששליח קבלה אין שום דבר בידו שיעשה שליח עליו אין אומרים עליו מילי לא מימסרן לשליח אלא אף הוא עושה שליח ודוקא בחלה או נאנס וכן לדעת קצת דוקא בהולך או התקבל סתם אבל את הולך או את התקבל לא אלא אם כן הרשהו בכך בפרט ויש חולקים בקצת תנאים אלו ובשלישי של גיטין יתבאר בעי"ה במשנה החמישית:

ונסתפקו רבותי בשאר שליחות אם שליח עושה בהן שליח שהרי לא הביאוה בגירושין אלא מושלחה ובקדושין מכח היקש הויה ליציאה אבל שאר שליחות מנא לן ואם שתלמוד בהם מגירושין מה לגירושין שכן ישנה בעל כרחא והדבר רופף בידינו אלא נראה מיהא שבממון שיכול לומר אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר: